

Rigsdagstidende.

1860. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 118.

Elleve Session.

37te Møde.

Torsdagen den 2den Februar Kl. 1.

(Fortsat.)

Thune (forts.): Jeg anseer det for meget vanskeligt at faae den behørigte Sikkerhed for Capitalen, thi den Sikkerhed, man attraaer, er efter min Formening ikke alene for Capitalen, der laanes ham, men ogsaa for, at Veieren ikke paa eengang skal høre op med at beskæftige Fangerne, idet han jo ellers kunde gaae sin Vej og sige: „For den Capital, I have laant mig, have I jo Sikkerhed“, hvorefter der ikke vilde være nogen Sikkerhed, for at Fangerne bleve beskæftigede, naar Entreprenøren hørte op. Forudsætter man, at Fangerne f. Ex. bleve beskæftigede med Bomuldsfabrikationen, Opplufning af Lougværk eller hvad det nu kunde være, og denne Industri gaaer tilbage, saa Entreprenøren ikke kan beskæftige det Antal Arbeidere, som han tidligere har benyttet, saa opstiller han den Beregning: „Jeg maa betale dem hver 1 Mark om Dagen; har jeg ikke mere Fordeel af kun at beskæftige dem f. Ex. med en Tjerdedeel af, hvad jeg tidligere har ladet dem udføre, og betale dem fuld Arbeidsløn, og paa den Maade ikke forcere en Fabrication, som i dette Dieblis volder mig Tab? Det er muligt, at den længere hen kan blive fordeelagtigere, og jeg vil derfor see det an en kort Tid. Entreprenøren kan saaledes f. Ex. lade Fangerne kun oplufte 8 Pund Lougværk daglig, medens de ellers have opluffet 16 Pund daglig; Staten vil derved

komme i det Forhold, at den siger til Manden: du maa lade arbejde mere; det, der nu fabrikeres, staaer ikke i Forhold til den Arbeidskraft, der skal benyttes, og hertil kan Entreprenøren svare: „Jeg betaler jo Fangerne 1 Mk. om Dagen, og saa maa jeg kunne beskæftige dem, som jeg vil; det er jo min egen Sag, om jeg vil benytte deres Tid, naar jeg betaler for den.“ Jeg troer, at det naturlige Forhold er, at man ikke fra Statens Side bør indlade sig med een Mand, førend man har forsøgt paa, om man ikke, istedetfor at stille denne ene Magt op imod Industrien, kan stille Magten, den tvungne Arbeidskraft, til Industriens og Haandværksdriftens Tjener. Jeg mener, at man bør udfærdige de Disciplinar=Regler, der ere ganske nødvendige for Anvendelsen af denne Arbeidskraft, og derpaa bortauktionere den i mindre Dele, saasom 10, 20, 50 eller 100 Fangers Arbeidskraft for et vist kort Aaremaal. Paa den Maade er man ikke underkastet den enkelte Entreprenørs mulige Ufetterrettelighed, og derved sikrer man sig tillige imod den Beskyldning af de private Industribrivende, at man handler imod deres Interesser; thi det staaer jo Enhver frit for, naar han ikke kan gjøre det ene, da i Forening med Andre at sikre sig et saadant Antal Arbeidere og anvende dem til det Arbejde, som kan gives til dem. Naar den ærede Justitsminister igaar fremhævede, at der skæer store Indgreb i Industrien derved, at Straffeanstalterne maae forhandle deres Frembringelser langt under den Pris, de koste dem selv, da maa jeg erkjende det er en Chance, som enhver Fabrikant kjender, og ethvert Fallit= eller Dødsbo frembyder jo forresten det Samme;